[2018] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 553

ਦਨੰਮਾ @ ਸੁਮਨ ਸੁਰਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਅਮਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 188-189)

1 ਫਰਵਰੀ, 2018

[ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 – ਧਾਰਾ 6 – ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ - 2001 ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਜੀਐਸ' ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ, ਦੋ ਧੀਆਂ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਅਤੇ 'ਏਕੇ' ਸਮੇਤ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ - ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ('ਏਕੇ' ਦਾ ਪੁੱਤਰ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 6, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਪੁੱਤਰ - ਸੋਧ ਐਕਟ, 2005 ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜੋ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਹਨ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ 2002 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2007 ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ

ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਵੰਡ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਕਿਉਂਕਿ 'ਜੀਐਸ' ਦੀ ਮੌਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਈ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 1/5 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ - ਕਿਉਂਕਿ, 'ਏਕੇ' ਦਾ 1/5 ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵੰਡ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਜਾਇਦਾਦ - ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ 1/25 ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁਕੱਦਮਾ – ਵੰਡ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ – ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਮਾਨ – ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ: ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵੰਡ ਅੰਤਿਮ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, 2005 - ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 - ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ: 1.1 ਸੋਧ ਐਕਟ, 2005 ਰਾਹੀਂ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਧ ਹੁਣ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ। [ਪੈਰਾ 20] [564-B]

1.2 ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਹਿਲਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਧੀ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਧੀ ਕੋਲ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਕਥਿਤ ਅਪੰਗਤਾ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਧੀ ਸੀ। 2005 ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸ਼ਾਇਦ ਰੋਸਕੋ ਪੌਂਡ ਦੇ ਅਮਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗ੍ਰੰਥ “ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ ਤੱਤ” ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਸਥਿਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਸੋਚ ਨੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 23] [569-D-G]

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫੁਲਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2016), 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 36 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

XXXXXX

ਦਨੰਮਾ @ ਸੁਮਨ ਸੁਰਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਮਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 555

ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਸਖਾਰਾਮ ਪਤਿਲ ਵਰਸਸ ਚੰਦਰਕਾਂਤ ਗੋਪਾਲ ਦੇਸਾਲੇ **2011 (5) BOM CR 726;** ਬਦਰੀਨਾਰਾਇਣ ਸ਼ੰਕਰ ਭੰਡਾਰੀ ਬਨਾਮ ਓਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ੰਕਰ ਭੰਡਾਰੀ **AIR 2014 BOM 151;** ਪ੍ਰਵਾਤ ਚੰਦਰਾ ਪਟਨਾਇਕ ਬਨਾਮ ਸਰਤ ਚੰਦਰ ਪਟਨਾਇਕ **AIR 2008 ORI 133;** ਸੁਗਲਾਬਾਈ ਬਨਾਮ ਗੁੰਡੱਪਾ ਏ. ਮਰਾਡੀ ।LR **2007 KAR 4790;** ਰਾਖੀ ਗੁਪਤਾ ਵਰਸਸ ਜ਼ਹੂਰ ਅਹਿਮਦ **197 (2013) DLT 154** –ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਸਤੀਸ਼ ਗੋਨਾਰਕਰ ਬਨਾਮ ਸਤੀਸ਼ ਕੇਸ਼ੋਰਾਓ ਗੋਨਾਰਕਰ **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 2012 BOM 110 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।**

ਰੋਸਕੋ ਪੌਂਡ ਦੁਆਰਾ "ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ ਤੱਤ"**- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

1.3 ਧਾਰਾ 6 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਪੁੱਤਰ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦਰਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸਮਝਣਾ ਸੀ। ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੁਣ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਧੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦਾ ਤੱਥ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਜਨਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਕਿਸੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਬਾਅਦ ਦਾ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ

ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਗਦੇ ਹਨ (ਹੁਣ ਧੀਆਂ ਸਮੇਤ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਵੰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਇੱਕ ਧੀ ਵੀ ਜੋ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 24, 26) [569-H; 570-A-C; 571-A]

ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਗਮੰਡੀ ਰਾਮ **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1969 ਐਸਸੀ 1330: [1969] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 51 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

XXXXXX

1.4 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਲ 2002 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 6 ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਵੰਡ ਅੰਤਿਮ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, 2005 ਦੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਜੀਐਸ' ਉਕਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਕਤ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਹਿੱਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ, 'ਜੀਐਸ' ਦੀ ਮੌਤ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਦੋ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਛੱਡ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ ਯਾਨੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 1/5 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) 'ਏਕੇ' (ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, 'ਏਕੇ' ਦਾ 1/5 ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵੰਡ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 'ਏਕੇ', ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਉਸਦੀਆਂ ਦੋ ਬੇਟੀਆਂ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ / ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1)। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ / ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 1/25 ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪੈਰਾ 27, 28) [571-B-F]

ਗੰਦੁਰੀ ਕੋਟੇਸ਼ਵਰੰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚਕਿਰੀ ਯਾਨਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2011) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 788: [2011] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 968 -ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।**

ਅਨਾਰ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (**2006) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 656: [2006] 6 SUPPL. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 370 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਮੁਲਾ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ **17 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਭਾਗ ਦੂਜਾ, ਪੰਨਾ 250 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

XXXXXX

ਦਨੰਮਾ @ ਸੁਮਨ ਸੁਰਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਮਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 557

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ

[2006] 6 Suppl. SCR 370	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 17
AIR 2012 Bom 110	ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਪੈਰਾ 21
2011 (5) Bom CR 726	ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ	ਪੈਰਾ 21
AIR 2014 Bom 151	ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ	ਪੈਰਾ 21
AIR 2008 Ori 133	ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ	ਪੈਰਾ 21
ILR 2007 Kar 4790	ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ	ਪੈਰਾ 21
197 (2013) DLT 154	ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ	ਪੈਰਾ 21
(2016) 2 SCC 36	ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 22
[1969] 3 SCR 51	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 25
[2011] 12 SCR 968	ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 27

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 188-189.

2008 ਦੇ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰਬਰ 322 (ਪੀ.ਏ.ਆਰ.) ਵਿੱਚ 25.01.2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਤੇ ਧਾਰਵਾੜ ਵਿਖੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2008 ਦੇ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰਬਰ 322 (ਪੀ.ਏ.ਆਰ.) ਵਿੱਚ 2012 ਦੇ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰਬਰ 1533, ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 18.10.2012 ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਸ ਐਨ ਭੱਟ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ. ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੇ. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦੋ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ, ਗੁਰੂਲਿੰਗੱਪਾ ਸਨਾਦੀ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਸਨ, ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਗੁਰੂਲਿੰਗੱਪਾ ਸਾਵਦੀ ਦੀ ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਦੋ ਧੀਆਂ, ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਸੁਮਿਤਰਾ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰ, ਪੁੱਤਰ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬੀ ਤੋਂ ਈ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਜੋਂ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਗੁਰੂਲਿੰਗੱਪਾ ਸਾਵਦੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

XXXXXX

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਕਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂਲਿੰਗੱਪਾ ਸਾਵਦੀ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ

ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

3. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿਕਲਪਕ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 2005 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 25 ਜਨਵਰੀ, 2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੰਡ ਲਈ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 09 ਅਗਸਤ, 2007 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ।

4. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾਵਾਂ, ਗੁਰੂਲਿੰਗੱਪਾ ਸਾਵਦੀ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ? ਵਿਕਲਪਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ "ਜਨਮ ਤੋਂ" ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

5. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲਿਸ ਦੇ ਸਾਰ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਤੱਥ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ; ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

XXXXXX

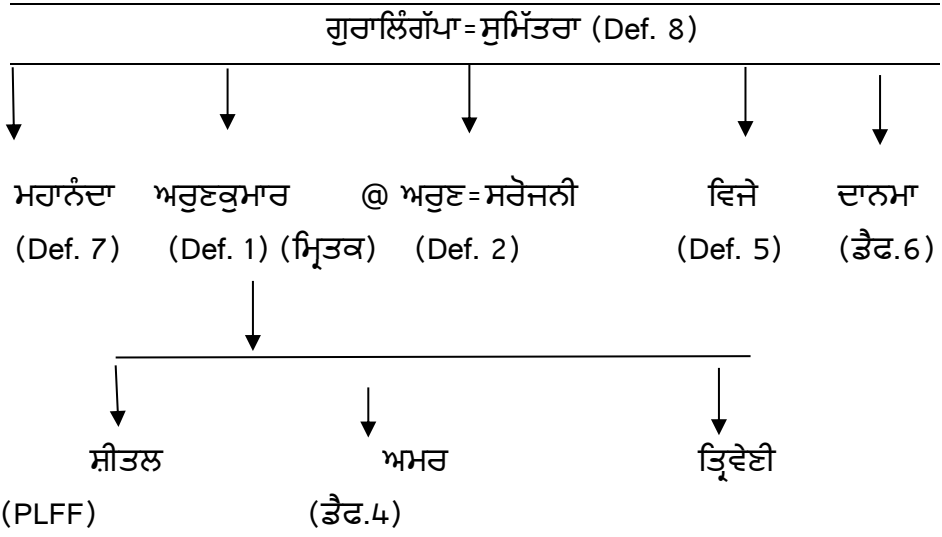

6. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਨੇ 01 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ 1/15 ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

7. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਕਾਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਡੀ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੁਕਾਨ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਈ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ

ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਚੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਗੁਰਾਲਿੰਗੱਪਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 8 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 6 ਅਤੇ 7 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

XXXXXX

8. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ) ਅਤੇ ਗੁਰਾਲਿੰਗੱਪਾ ਸਾਵਦੀ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 5 (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਗੁਰਾਲਿੰਗੱਪਾ ਸਾਵਦੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ) ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਗੁਰਾਲਿੰਗੱਪਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 8, ਗੁਰਾਲਿੰਗੱਪਾ ਸਾਵਦੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਮਿਤਰਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ

5 ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਥਿਤ ਮੌਖਿਕ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

9. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ.ਟੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 774 ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 09 ਅਗਸਤ, 2007 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ.ਟੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 774 (ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ।

11. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ 1/8 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 8 (ਗੁਰੂਲਿੰਗੱਪਾ ਸਾਵਦੀ ਦੀ ਪਤਨੀ) ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਉਕਤ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 1/2 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ:

"ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਬੀ', 'ਸੀ' ਅਤੇ 'ਡੀ' ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ (ਸੀਟੀਐਸ ਨੰਬਰ 774 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ 1/8 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ

ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਕਸ ਪੀ 16 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.

2 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਦੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 8ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ 5ਵਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ 4/8 ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

12. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

XXXXXX

13. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਨੇ 2008 ਦੇ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰਬਰ 322 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਭਾਵ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

14. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 25 ਜਨਵਰੀ, 2012 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 04 ਮਾਰਚ, 2012 ਨੂੰ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2012 ਦੇ ਨੰਬਰ 1533 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਹਾਲ ਹੋਇਆ।

15. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ।

16. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਈਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਐਕਟ, 2005 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“6. ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਬਚਣ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਬਚਣ ਦੁਆਰਾ।

ਵਿਆਖਿਆ 1. ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ

ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

XXXXXX

ਵਿਆਖਿਆ 2. ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

17. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 1 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਤ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ **ਅਨਾਰ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਆਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੁਲਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗ੍ਰੰਥ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, 17 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਭਾਗ 2, ਪੰਨਾ 250 ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਨੇ ਵਿਆਖਿਆ 1 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ:

"... ਵਿਆਖਿਆ 1 'ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਇਕ ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਨਾਤਮਕ

ਵੰਡ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਕਲਾਸ 1 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਲੋੜਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

7. ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"[ਟੀ] ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸਿਰਫ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਵੰਡ ਅਤੇ ਰੁਤਬਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

---

[1] (2006) 8 SCC 656

XXXXXX

8. ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਨਾ 253-54 'ਤੇ, ਅਣਵੰਡੇ ਵਿਆਜ

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵੰਡ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ 'ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

18. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ:

"11. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਣਵੰਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਚੇ ਸਹਿਭਾਗੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ, ਬਚਣ ਦੁਆਰਾ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 1 ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਅਰਥਾਤ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਮੰਨਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਣਵੰਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ।

XXXXXX

19. ਇਹ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

20. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ 2005 ਰਾਹੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਧ ਹੁਣ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ। ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“6. ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ (1) ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 (2005 ਦਾ 39) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਹੈ।

(ਏ) ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਪੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣੋ;

(ਬੀ) ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ;

(ਸੀ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨੀਆਂ ਕਿ ਸੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀਆਂ ਹਨ;

ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਭਾਅ ਜਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੋਈ ਵੰਡ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ 20 ਦਸੰਬਰ 2004 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ।

(2) ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਸਹਿਭਾਗੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 (2005 ਦਾ 39) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਬਚਣ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੰਡ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ,

XXXXXX

(ਏ) ਧੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ਬੀ) ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਧੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਧੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(ਸੀ) ਕਿਸੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਧੀ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਜੇ ਉਹ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤ ਧੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

ਵਿਆਖਿਆ- ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(4) ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 (2005 ਦਾ 39) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ ਜਾਂ ਪੜਪੋਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ, ਦਾਦਾ ਜਾਂ ਪੜਦਾਦਾ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣ ਲਈ ਪੋਤਾ ਜਾਂ ਪੜਪੋਤਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 (2005 ਦਾ 39) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

(ਏ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ ਜਾਂ ਪੜਪੋਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣਾ ਪਵਿੱਤਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 (2005 ਦਾ 39) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

ਵਿਆਖਿਆ- ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਪੁੱਤਰ", "ਪੋਤਾ" ਜਾਂ "ਪੜਪੋਤਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ ਜਾਂ ਪੜਪੋਤੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 (2005 ਦਾ 39) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਵੰਡ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ 20 ਦਸੰਬਰ 2004 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ- ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਵੰਡ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 (1908 ਦਾ 16) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਡ।

21. ਇਸ ਸੋਧ ਦਾ ਅਸਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ 9 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। **ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਸਤੀਸ਼ ਗੋਨਾਰਕਰ ਬਨਾਮ ਸਤੀਸ਼ ਕੇਸ਼ੋਰਾਓ ਗੋਨਾਰਕਰ** [2] ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਖੁਦ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ **ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਸਖਾਰਾਮ ਪਾਟਿਲ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰਕਾਂਤ ਗੋਪਾਲ ਦੇਸਲੇ** [3] ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਰੀਨਾਰਾਇਣ **ਸ਼ੰਕਰ ਭੰਡਾਰੀ ਬਨਾਮ ਓਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ੰਕਰ ਭੰਡਾਰੀ** [4] ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਖੰਡ (ਏ) ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਖੰਡ (ਬੀ) ਅਤੇ

(ਸੀ) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣਗੇ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ 6 17 ਜੂਨ, 1956 (ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਧੀਆਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (17 ਜੂਨ, 1956 ਅਤੇ 8 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ) 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ 9 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਯਾਨੀ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ। ਉੜੀਸਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ [3]।

---

2 AIR 2012 Bom 110

3 2011 (5) Bom CR 726

4 AIR 2014 Bom 151

5 AIR 2008 ORI 133: ਪ੍ਰਵਾਤ ਚੰਦਰਾ ਪਟਨਾਇਕ ਵਰਸਸ ਸਰਤ ਚੰਦਰ ਪਟਨਾਇਕ; ILR 2007 KAR 4790: ਸੁਗਲਾਬਾਈ ਬਨਾਮ ਗੁੰਡੱਪਾ ਮਰਾਡੀ ਅਤੇ 197 (2013) DLT 154: ਰਾਖੀ ਗੁਪਤਾ ਵਰਸਸ ਜ਼ਹੂਰ ਅਹਿਮਦ।

XXXXXX

ਦਨੰਮਾ @ ਸੁਮਨ ਸੁਰਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਮਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੇ.]

567

22. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਹੁਣ **ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫੁਲਾਵਤੀ** ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੁਲਝ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਚਰਚਾ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ:

17. ਸੋਧ ਦਾ ਪਾਠ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ" ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ "ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ"। ਧਾਰਾ 6 (3) ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੋਧ ਦੇ ਪਾਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। [ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ, (2001) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 24, ਪੈਰਾ 22 ਤੋਂ 27] ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਵੰਡ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਅਣਸੋਧੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੋਧ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

18. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। 20-12-2004 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਜਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ

ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

---

[6] (2016) 2 SCC 36

XXXXXX

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ 20-12-2004 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਵੰਡ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 6 (5) ਦੇ ਮੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ, ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ, ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

19. ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪਾਠ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਆਰਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਪੀਅਰਲੇਸ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, (1987) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 424, ਪੰਨਾ 450, ਪੈਰਾ 33] ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। [ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਐਡਮਨ), (1988) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 609: 1988 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.) 711 ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। [ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਟਿਸਕੋ, (2001) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 358]

20. ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੌਕੇ ਆਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਆਇਆ ਹੈ। ਪਾਠ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। [ਐਸ ਸੁੰਦਰਮ ਪਿਲਾਈ ਬਨਾਮ ਵੀਆਰ ਪੱਟਾਬੀਰਮਨ, (1985) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 591]

21. ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜੇ ਪਾਠ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨੌਕਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। [ਕੇਸ਼ਵਜੀ ਰਾਵਜੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ., (1990) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 231: 1990 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਟੈਕਸ) 268] ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਹੈ।

22. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ 20-12-2004 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ। 20-12-2004 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਅਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਧਾਰਾ 6 (1) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ 20-12-2004 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 20-12-2004 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

23. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ 9-9-2005 ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਾ ਧੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ 20-12-2004 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਵੰਡਾਂ ਸਮੇਤ ਸੁਭਾਅ ਜਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

23. ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਹਿਲਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਧੀ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਧੀ ਕੋਲ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਕਥਿਤ ਅਪੰਗਤਾ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਧੀ ਸੀ। 2005 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਰੋਸਕੋ ਪੌਂਡ ਦੇ ਅਮਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਧੀਆਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ ਤੱਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਸਥਿਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਸੋਚ ਨੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

24. ਧਾਰਾ 6, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਧੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਪੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦਰਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸਮਝਣਾ ਸੀ।

XXXXXX

ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੁਣ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਧੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਿੱਚ **ਜਨਮ ਦਾ ਤੱਥ** ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਜਨਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਕਿਸੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਬਾਅਦ ਦਾ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਗਦੇ ਹਨ (ਹੁਣ ਧੀਆਂ ਸਮੇਤ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

25. **ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਗ਼ਮੰਡੀ ਰਾਮ**[7] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ:

ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਆਫ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਰਧ-ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੂਹਿਕ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਫਿਰ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਦੇਖੋ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ, ਪੰਨਾ 1-27)। **ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਹ ਹਨ:** ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਿੰਗੀ ਪੁਰਸ਼ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਮ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ; **ਦੂਜਾ, ਅਜਿਹੇ ਵੰਸ਼ਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ;** ਤੀਜਾ, ਵੰਡ ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਕੋਲ ਬਾਕੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ; ਚੌਥਾ, ਅਜਿਹੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲੈਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ; ਪੰਜਵਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਲੋੜ ਲਈ, ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ

ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਛੇਵਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ"

---

[7]AIR 1969 SC 1330

XXXXXX

26. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। **ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਇੱਕ ਧੀ ਵੀ ਜੋ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੈ।**

27. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਲ 2002 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। **ਗੰਦੁਰੀ, ਕੋਟੇਸ਼ਵਰੰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚਕਿਰੀ ਯਾਨਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ** [8] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਵੰਡ ਅੰਤਿਮ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, 2005 ਦੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

28. ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂਲਿੰਗੱਪਾ ਸਾਵਦੀ ਉਕਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਕਤ ਵੰਡ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਹਿੱਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਵਦੀ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਦੋ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਧਵਾ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ 1/5 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ (ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1) ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਦਾ 1/5 ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵੰਡ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਉਸਦੀਆਂ ਦੋ ਬੇਟੀਆਂ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ / ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1)। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ / ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 1/25 ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

29. ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

---

[8] (2011) 9 SCC 788

ਡਿਸਕਲੈਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi